

วารสาร

ISSN 0857-2038

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อักษรศาสตร์

ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (ธ.ค. 41-พ.ค. 42)

ราคา 50 บาท

วัตถุประสงค์

—เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านมนุษย-
ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปกรรม-
—ผลงานวิชาการ การค้นคว้าวิจัย
ในคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร และบุคคลทั่วไป

เจ้าของและสำนักงาน

คณะอักษรศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

จังหวัดนครปฐม 73000 โทรศัพท์ (034) 255-096, 255-097

โทรสาร (034) 255-794

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะอักษรศาสตร์, นฤมิตร สอดสุข, พรเพ็ญ ยันตระกุล,

มานพ ถาวรวัฒนสกุล, วินัย พงศ์ศรีเพียร

บรรณาธิการ

บุญส่ง ชัยสิงห์กานานนท์

กองบรรณาธิการ

โกวิท แก้วสุวรรณ, ดวงทิพย์ กลิ่นบุปผา, พิชัย ตรงคินานนท์,

สราวุธ ตันณีกุล, สุวัฒน์ ทาสุนทร

ปก

พิชัย ตรงคินานนท์

รูปเล่มและดำเนินการผลิต

สำนักพิมพ์ต้นตำรับ 581 ซ.ลาดพร้าว 109 ถ.ลาดพร้าว คลองจั่น

บางกะปิ กทม. 10240 โทรศัพท์ 375-3582-3

กำหนดออกและสมัครสมาชิก

ปีการศึกษาละ 2 ฉบับ (ภาคการศึกษาละ 1 ฉบับ) สนใจสมัครเป็น

สมาชิกและสอบถามได้ที่นางสาวพันทิพา ศรีพันธ์ผล เลขาธิการคณะ

อักษรศาสตร์

การส่งบทความ

โปรดส่งต้นฉบับ 1 ชุด พร้อมแผ่นดิสเก็ต ที่ผู้เขียนได้พิสูจน์อักษรแล้ว

จำหน่ายบรรณาธิการ ณ ที่ทำการวารสาร

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท เคล็ดไทย จำกัด โทรศัพท์ 225-9536-40

สารบัญ

ฉบับทฤษฎีกับสังคม

บทบรรณาธิการ	3
บทความประจำฉบับ	
‘ธรรมชาติ’ ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร	5
ความเป็นชาติ: รัฐชาติและชาตินิยมในยุคโลกาภิวัตน์	
บุญส่ง ชัยสิงห์กานานนท์	24
พุทธศาสนากับสังคมไทยปัจจุบัน ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์	74
นักสังคมวิทยาและนักประวัติศาสตร์ พรเพ็ญ อันตระกูล	103
‘ความจริง’ และ ‘ความเป็นจริง’ ในทัศนะของพุทธศาสนาเถรวาท	
ชาญณรงค์ บุญหนุน	132
บทความพิเศษ	
หลากหลายมุมมองจากนวนิยายเรื่อง กาวีนิติ ของกามูส	
ประหยัด นิชลาพันธ์	167
อาณาจักรเตียนเยว่และอาณาจักรล้าน	
วินัย พงศ์ศรีเพียร	191
รายงานพิเศษ	
ปัญหาน้ำเน่าเสียในแม่น้ำท่าจีนในเขตจังหวัดนครปฐม	
อภิเศก ปันสุวรรณ	221
แผ่นเสียงดับนางลอย งานบันทึกจีนประวัติศาสตร์ของวงการดนตรีไทย	
พงษ์ศิลป์ อรุณรัตน์	234
บทกวี	
ภาวการณ์ร่วมสมัย	
ประเสริฐ จันทร์คำ	251

บทบรรณาธิการ

เราใช้มโนทัศน์ในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเรา โลกที่แวดล้อมตัวเราในแง่หนึ่งเป็นโลกที่อยู่ในการรับรู้ของเรา เราเข้าใจโลกในนัยอย่างใดอย่างหนึ่ง เรารู้ว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมที่แวดล้อมตัวเราเป็นผลทางหนึ่งทางใดมาจากความคิดความเข้าใจที่เรามีต่อบทบาทของตัวเรากับโลกธรรมชาติ กับเพื่อนมนุษย์คนอื่น ๆ และกับ "ตัวตน" ของตัวเราเอง หากเราใช้คำว่า "ทฤษฎี" เรียกโดยรวมถึงการใช้มโนทัศน์เพื่อรับรู้โลก ทฤษฎีก็เป็นอะไรบางสิ่งที่เป็นพื้นฐานสำหรับเราที่เราจำเป็นต้องใช้

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรฉบับนี้มีเนื้อหาหลักคือ "ทฤษฎีกับสังคม" บทความหลักแต่ละบทความไม่ว่าบทความที่เกี่ยวกับการเข้าใจธรรมชาติของ "ธรรมชาติ" การเข้าใจ "ศาสนา" การเข้าใจ "ความเป็นชาติ" บทความเหล่านี้ชี้ชัดถึงอิทธิพลของแนวคิดต่าง ๆ

ทางสังคมที่มีต่อความเข้าใจและการใช้ชีวิตทางสังคมของเรา กระทั่งความพยายามที่จะเข้าใจแนวคิดเหล่านั้นก็ยังต้องใช้กรอบโครงบางอย่างไปทำความเข้าใจอีกทอดหนึ่ง และปัญหาของความสับสนหรือความไม่เข้าใจในแง่หนึ่งก็ยังเป็นเรื่องของการใช้กรอบโครงที่ผิดพลาด การอ้างเพียงประสบการณ์หรือข้อเท็จจริงจึงไม่ช่วยอะไรในการทำความเข้าใจ เพราะอะไรคือประสบการณ์ อะไรคือข้อเท็จจริง ก็ยังเป็นการมองปัญหาในแบบหนึ่งซึ่งส่อนัยถึงการใช้กรอบโครงบางอย่างเป็นพื้นฐานของมุมมอง ความข้อนี้คงเป็นที่ประจักษ์หลังจากผู้อ่านได้อ่านบทความเหล่านี้แล้ว

ในส่วนของบริษัทความพิเศษนั้น ทางกองบรรณาธิการมีความภูมิใจที่ได้นำเสนอบทความของ อ.วินัย พงศ์ศรีเพียร ซึ่งเป็นบทความที่ได้บุกเบิกความเข้าใจใหม่ในเรื่องของประวัติศาสตร์ไทย อันเป็นการเขียนหลักไมล์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยยุคโบราณอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ กองบรรณาธิการวารสารยังได้เพิ่มภาครายงานพิเศษเพื่อเสนอรายงานการค้นคว้าในระดับเริ่มต้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการค้นคว้าในทางลึกต่อไป

กองบรรณาธิการวารสารหวังว่าหากท่านผู้อ่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรต่อการจัดทำวารสารเช่นในปัจจุบัน ท่านคงไม่เก็บเอาความคิดเห็นนั้นไว้แต่ในใจ และส่งความคิดเห็นดังกล่าวมาให้ทางกองบรรณาธิการได้รับทราบเพื่อทำการปรับปรุงต่อไป